

3./ Antal Pali vágja csárdaasztalát,
 Meghal innét ma valaki, majd meglátsz,
 Testvér bátyja mákor azt meghallotta,
 Odaugrott, egy nagy késsel megszúrta.

Úgy megszúrta, úgy megvágta, nem szánta,
 Én istenem, ugyan, hogy nem sajnálta.

Antal Palit viszik a temetőbe,
 Antal Jóska az illovai börtönbe.
 Illovai börtönajtó repeg meg,
 Antal Jóska sohase szabadújj meg.

Elmehetsz már Juhász Mária Ladányba,
 Ott találod Antal Palit meghalva,
 Nem suhog a selyeminge, gatyája,
 Nemeng a rózsakantyús esizméja.

Ezt az egyik segédemtől tanultam Gombán, Lubrica Sándrotól.

4./ Túl a Tiszán az endrődi határba,
 Levelezik egy nagy hársfa magába,
 Endrődiek leghíresebb hársfája,
 Búsulni jár a kisbujtár alája.

A szerelmes bujtár szive szomorú,
 Előveszi furulyáját belefúj,
 Száll a nóta berepül egy ablakon,
 Ébreggyen fel a nagyságos kisasszony.

Ki is nyílik Endrőd báró ablaka,
 /Selym/ Selyem hajó kisasszony néz ki rajta,
 Én Istenem, így sóhajt fel magába,
 Mért is vagyok én egy báró leánya.

Endrőd báró kinyargal a pusztába,
 Megkérdezi legidősebb juhászát,
 Nem látta-e kőkényszemű leányát.

Nem láttam én báró uram, ha mondom,
 Bujtárom is napok óta oda van,
 Bujtárom is napok óta oda van,

A nagyságos kisasszony tán vele van.

Már Endrődön kifaragták azt a fát,
Amelyikre juhászbujtárt akasztják,
Nem suhog a selyeminge, gatyája,
Nem peng a rézsarkontyús csizmája.

Már Endrődön végigmenni nem merék,
Mert azt mondják, hogy szeretőt keresek,
Gyász a ruhám, de fehér a zsebkendőm,
Báró kislány volt a régi szeretőm.

- - -

5./ Szépen legel a kisasszony libája,
A kisasszony maga sétál utána,
Már messziről kiáltja a gulyásnak,
Szívem gulyás terítsd le a subádat.

Nem teritem én le az én subámat,
Itt a tilos behajtják a gulyámat,
De te azzal, szívem gulyás ne gondojj,
Van jó anyám, majd kiváltja, ha mondom.

Tisztartó lány nem gulyásnének való,
Ségyenszoknya nem a harmatba való,
Mert a gulyás mindig a harmatba jár,
Pelesége pedig utána sétál.

Lányom, lányom, lányomnak se mondalak,
Mintsem téged egy gulyásnak adjalak.
Nem bánom hát, édesanyám, tagaggy meg,
De a szívem a gulyásér hasad meg.

4./ Ezernyolcszáznyolcvanötödik évbe,
Mi történt a buzsáki szürüskertbe,
Farkas Julcsa fölépett az asztalra,
Egyenesen beleesett a dobba.

Mikor ezt a szeretője megtudta,
Fülkiált, hogy álljon meg a masina,

- 18 -

A szeretőm belejesett a dobba.

Farkas Julcsát kivették a nagydobból,
Elvitték a zsidó doktor udvarba,
Zsidó doktor félrefordult, s azt mondta,
Ennek csak a jó Isten az orvosa.

Gyertek lányok, öltözzünk föl fehérbe,
Vigyük ki a Juliskát a sírkertbe,
Elöl viszik a gyászfekete lobogót,
Hátul meg a gyászfekete koporsót.

- - -

5./ Zsupár Naca mit gondolt magába,
Jön a vonat lefekszik alája,
Egyet, kettőt füttyentett a gőzös masina,
Kejj föl Naca mer meghalsz alatta.

Nem kelek föl, itt lesz a halálom,
Itt hagyott el engem a galambom,
Ha elhagyott majd megvár engem a babám,
A lengyeltóti dobogó nagyhidján.

-Ez megtörtént valóban a Lengyeltóti állomáson.-

3133

5

Hallottátok az alezögön mi történt,
Barna Jóskát a csárdában megölték,
Kilenc centi ment a kés a szívébe,
A szegény Jóska halva bukott a földre.

Az a betyár, ki a Jóskát megölte,
Szeretőjét az erdőbe elvitte,
Az édesanyja sirattya szegény Jóskát,
De a betyárnak üthetik már a nyomát.

- - -

Szépén szól a tányám a betyár-nóta,
A barna kislány kíváncsian hallgatja,
Az ablak alatt a lovát megállítja,
A barna kislány az ablakát kinyitja.

Csillagszemű gyöngyvirágom gyere ki,
Ülésre vár a karom ideki,
Nem bánád meg ha szavamra hallgatnál,
Elvinnélek, mere sohasem jártál.

Barna kislány kiment hát a kapuba,
Betyárlegény a nyeregbe fölkapja,
Két karjává átöleli, csókujja,
Keresheti ha fölérnek az anyja.

A minap egy híres betyárt elfogtak,
De a társai véres bosszút fogadtak,
Hogy a szivét élve veszik ki annak,
Aki a kézre játszotta a társukat.

Az esti csillag fönny ragyog már az égen,
Három betyár portyázik a vidéken,
Három betyár, három fegyver a vállán,
Most jön be a Pápainé udvarán.

Aggyon isten, szép csaplárné, jó estét,
Aggyon isten, az uraknak szerencsét,
Pápainé ne kívánnyon szerencsét,
Mer még az éjjel nagy kés járja a szivét.

Pápainé leszalatt a pincébe,
Hozott fel bort az arnyos iccébe,
Pápainé nem köll nekünk a bora,
Csak a szivét aggya a mi markunkba.

Pápainé kifutott a kiskertbe,
Föltekintett a csillagos egekre,
En Istenem, hogy kell nekem meghalnom,
A szivem a betyároknak kell adnom.

En Istenem vedd hozzád a lelkemet,
Itt kell hagynom öt apró gyermekemet,
Mikor a betyár a szivét kivette,
Pápainé holtan rogyott a földre.

A Pápainét viszik a temetőbe,
Három betyárt kísérik a börtönbe,
Ilovai börtönajtó nyiljal ki,
Három betyár sohase szabadujj ki.

- - -

Két betyár vigan mulat a csárdába,
De két pandur ott van már a nyomában,

Az egyiket az erdő szélén elfogták,
A másik a mocsárba veti magát,

Míg az egyik a szökevényt üldözi,
A másik a foglót összekötözi,
Ara kérném pandur uram kelmedet,
Hogy ne kötözze össze az én kezemet.

Mer mit szólnának, ha megtudják vagy megláttyák,
Hogy a betyárt megkötözve hurcujják,
Mecsajnálta elotta hát a kezeét,
Nem gondota, hogy miyen töri a fejét.

Még a pandur a pipájára rágyujtott,
A híres betyár a gémeskutba beugrott,
Csak áll a pandur keresztet vet utánna,
Ha már így van ugyis minden hiába.

Kise huzza, de megse mongya, hogy hol van,
Majd valaki csak megtalálja a kutban.

Erre-arra a szedresi határban,
Kivirágzott egy nagy hársfa magában.
Alatta egy juhászlegény furulyál,
Ébren vagy-e szendri báró Mariska?

Ébren vagyok, nem birok elaludni,
Egész éjjel furulyaszó hallatszik,
Furulyaszó jön át a kastélyba,
Ébren vagy- szendri báró Mariska?

Szedri báró nyergelteti a lovát,
Megkerüli a szedresi határját,
Mekérdi a legidősebb juhászát,
Nem-e látta szedri báró Mariskát.

Uram, bátyám, nem láttam a leányod,
Három napja meg a bujtáromat sem,
Valamerre kimentek a tölgyesbe,
Valamerre bújdosnak az erdőben.

- 13 -

2./

Harangoznak délre,
Fél tizenkettőre,
Most viszik a Bogár Imrét
Az itéleti székre.

Föl is áll a székre,
Föltekint az égre,
Jaj, Istenem mit vétettem,
Hogy ide kerültem.

Megöltem egy embert,
Százhusz forintjáért,
Tiszába vetettem,
Tisza be se vette,
A szegedi temetőbe
Van az eltemetve.

Édesanyámtól tanultam.

R-R. M.

XLV. szalag

1973. ápr. 15.

Pintér Pálné, /Magóra önekelte és beküldte./

1./

Mitürtént a Bálványosi erdőbe,
Tele van az piros vérrel csöpögve,
Azért van az piros vérrel telecsöpögve,
Abba lett egy barna kislány megölve,

Sütő Gyula, Varga Jolánt szerette,
De a Jolán szülei nem engedte,
Megállj Jolán nem engednek téged szeretni,
Majd meglátod mit fogok cselekedni,

Egy szép napon, egy vasárnap délután,
Találkoztak a Jolánnal az utcán,
Elcsalogatta őt, az erdőbe sétálni,
Hogy majd ott gyöngyvirágot fognak szedni.

Mikor aztán beértek az erdőbe,
Jolán mondja a Gyulának - üljünk le.
De nem azért jöttem ide, hogy én leüljek,
Hanem azért, hogy téged megöljelek.

Varga Jolán felsóhajtott az égre,
Kedves Gyulám ne öl meg az erdőbe,
De a Gyula nem hegyelmezett meg a Jolánnak,
Leteperzte, rálépett a nyakára.

A kezét tüvestől kimetélte,
A szívét meg borotfával kivette,
Jolán szívét mikor borotfával kivette,
Elvitte a másvilágra emléknak.

Jolán szívét szive fölé helyezte,
Igy sóhajtott föl a magas nagyégre,
Nem engedtek életedbe téged szeretni,
Szived a szivemen fog elporladni.

Temetésre szólnak már aharangok,
Most kísérik két szép fehér koporsót,
A két fehér koporsót a sírba letették,
A Bálványosi legények eltemették.

Ezernyőcszáznegyvenhatodik évbe,
Mi történt a zalai szérűskerbe.
Farkas Julcsa föllépett az asztalra,
Igyenessen belelépett a dobba.

Mikor ezt a szeretője meglátta,
A két kezét a fejére kancsolta,
Gépész uram álljon meg a masina,
Szép kedvesem beleesett a dobba.

János bácsi vegyen ki a nagydobból,
Mentse meg a szép leányéletemet,
Mentenélek szép Juliskám nem lehet,
Mer a nagydob összerancsolt tégedet.

Farkas Julcsát kivették a nagydobból,
Föltötték a hosszú piros asztalra.
Piros vére úgy folyik, mint a patak,
Szeretője gyenge szive meghasad.

Farkas Julcsát föltették a kocsira,
Elvitték a Zuger doktor udvarba,
Zuger doktor félrenéz és azt mondja,
Ennek csak a Jó Isten az orvossa.

Farkas Julcsát föltették a kocsira,
Elvitték az édesanyja házához,
Pirozs vére mind úgy foly, mint a patak,
Édesanyja gyöngye szive megszakad.

Egy aradi kislány férjhez akar menni,
De az édesanyja nem akarja adni.
Azért az a lány magát férjhez adja,
Ezért a jó anyja szörnyen megátkozza.

Hit, remény, szeretet, a hideg rázzon ki,
És vacsora közben a lelked szálljon ki.
Először fölkiált a nagyobbik vőfény,
Édesanyám asszony, beteg a menyasszony!

Nem beteg, nem beteg csak azért bánkódik,
Messziről hoztátok azért siránkozik.
Máscor fölkiált a kisebbik vőfény,
Édes anyám asszony, bágyad a menyasszony!

Nem beteg, nem bágyad, azért fohászkodik,
Csak a vőlegénye vállán támaszkodik.
Harmacor fölkiált maga a vőlegény,
Édes anyám asszony meghalt a menyasszony!

Ekkor a vőlegény kést fogott kezébe,
Kezéből mellébe, melléből szívébe,
Véred a véremmel egy patakba folyjék,
Testem a testeddel egy sirba nyugodjék.

Lelkem a lelkeddel egy urat imádjon,
De a te jó anyád Istent sose lásson.

"Kicsi vótam, amikor a mamámtu tanutam. Édesanyám anyjátü.
Igen jó dallos vót édesanyám is. Kepést arattunk pusztákon,
mindenfelé aztán - itt Zsidómerkén szoktunk aratni legtöb-
bet mi nemesdédiek -, szogény családnak a gyereke vótam, ara-
tással kerestük a kenyerünket. Aztán este mikor elvégeztük lo -
ll órakor a kéve-hordást, gyüttünk haza 8-an, 9-en összekapasz-
kodtunk aztán énekeltük a régi szomorú nótákat."

Győri Mari fölöltözött fehérbe,
Ugy sétált ki az ungaria kiskertbe,
Győri Mari azt se tudja,
Szép kedvesse mire várja.

Darvas Béla, Darvas Béla,
Nem ment el a misére,
Inkább bement a legbelső szobába,
Elővette a fegyverét,
Ugy várta a szép kedvességét.

- /Nem tudom aztán itt hogyan van./

Barna Jani

Barna Janit arra kérte babája,
Hogy ölje meg édesanyját a határba,
Barna Jani kihivta édesanyját az erdőbe,
Éles kést szúrt édesanyja szívébe.

Véres lett a Barna Jani ruhája,
Nincsen anyja ki kimossa reája,
Mosd ki babám véres ruhám fehérre,
Mast megyek a csendbiztos ur elébe.

Adjon Isten csendbiztos ur jó napot!
Adjon Isten Barna Jancsi, mi bajod?
Elfogta a szívemet a bubánat,
Egy kislányért megöltem az anyámat.

Kár volt neked Barna Jancsi megtenni,
Hogy egy lányér az anyádat megölni,

Fogja el a szivedet a bubánat,
Hogy egy lányér megölted az anyádat.

Arra alá faragják a bitófát,
Amire a Barna Janit akasztják,
Fujja a szél a gyócsingét, gatyáját,
Más öleli annak a kedves babáját.

Más öleli, más is ül az ülébe,
Más kacsintgat világoskék szemébe.

5./

Szépen legel a tisztartó gulyája,
A kisasszony maga sétál utána,
Már messziről kiáltja a gulyásnak,
Szivem gulyás terítsd le a subádat.

Nem teritted én le az én subámat,
Mer behajtja édesapád a nyájam,
Szivem gulyás ne törödjél a nyájjal,
Majd kiváltja a tisztartó leánya.

Lányom, lányom, lányomnak se mondalak,
Hogy sem téged egy gulyásnak adjalak,
Nem bánom én édesanyám tagadj meg,
De a szivem a gulyásér hű marad.

6./

Ezernyolcszáznegyvennyolcadik évbe,
Mi történt az igali pajtáskertbe,
Farkas Julcsa föllépett az asztalra,
Igyenessen belejesett a dobba.

Mikor eztet a nagybátyja meglátta,
Felkiáltott álljon meg a masina,
Gépész uram állítsa meg a gépet,
Mer a hugom beleesett a dobba.

Három napja a bojtárom oda van,
Talán bizon a kisasszon vele van.

Jaj^{de} régen kifaragták azt a fát,
Amire a juhászlegént akasszák,
Fujja a szél a gyócsingét, gatyáját,
Nem öleli Endrőd báró leányát.

A pusztába végig menni nem merek,
Mer azt mondják fekete gyászt viselek,
Fekete a ruhám, de fehér a zsebkendőm,
Juhászlegén vót az igaz szeretőm.

Farkas Julcsát kivették a nagydobból,
Piros vére úgy folik, mint a patak,
Anyja szive a lányáér meghasad.

Farkas Julcsát föltették a kocsira,
Elvitték az Ungár doktor udvarba,
Zungár doktor félre fordul, azt mondja,
Ennek csak a nagy Isten az orvossa.

Az igali árpa-tarló de fényes,
Abba fürdik egy pacsirta, de ékes,
Azt dalolja Farkas Julcsa anyjának,
Hirtelen halála lett a lányának.

7./

Arra alá az endrődi határban,
Kivirágzott szároz hársfa magába,
Az Endrődnek leghíresebb hársfája,
Juhász legén busulni jár alája.

Juhász legén szive nagyon szomorú,
Előveszi furulyáját, belefúj,
Repül a hang, átrepül az ablakon,
Hogy keljen fel a nagyságos kisasszon.

Fel is kelt már a nagyságos kisasszon,
Arra hajul, néz ki az ablakon,
Bánatossan fel-felsőhajt magában,
Mér is vagyok Endrőd báró lejánya.

Endrőd báró harmadnapra bujába,
Kilovagol a közeli tanyára,
Meggérdezi legöregebb juhásszát,
Nem-e látta kökényszemű lejányát.

Nem láttam én nagyságos ur, ha mondom,
Három napja a bojtárom nincs itthon.

2./

Kizöldelt már a dabosnak teteje,
Savanyó Jóska maga sétálgat benne,
Bánatosan fel-felsőhajt magában
Mér is vagyok csalfa asszony babája.

Savanyó Jóska kísétál a pusztára,
Adjon isten Jóska pajtás szerencsét!

- 42 -

Adjon isten Jóska pajtás neked is!
Van-e borod betyár gyerek számára,
Mulatni akar betyárgyerek bujába.

Ha nincs borom a faluból hozatok,
A bojtárral a faluba szalasztok,
Ergye bojtár hozzál bort a falunkból,
Hadd idgyék a betyárgyerek, ha mondom.

Jóska gyerek nagyot kurjant magában,
Én vagyok a dabosnak a királya.
Savanyó Jóska tizenhat szél gatyája,
Megakadt a cserfa csalit ágába,
Cserfa-csalit ereszd el a gatyámat,
Mer szegényé, vagy, de ha uré leváglak.

Cserfa-csalit ereszd el a gatyámat,
Mert megfognak engemet a zsandárok.

Savanyó Jóskát kilenc zsandár kíséri,
Bánatossan a szeretője de nézi,
Ne nézd babám a sok szenvedésémet,
Mind teérted szenvedem el ezeket.

Ej Nárai, hogy tudtad ezt megtenni,
Jó pajtásod ily rutul elárulni,
Azt gondoltad nemes vadnak sok száz forint az ára,
Jó lesz neked Nárai ez bundára.

Adjon Isten Nárai juhász jó jestét,
Meghoztuk a nemes vadnak vérdíj felét,
Jószereivel ki se mondta a nevét,
A fejszével széjjelvágtá a Nárai nagy fejét.

3147

3147

17

Rémséges hírt közöltek az ujságok,
Mit elkövettek a kóbor cigányok.
A faluba több helyen egymás után,
Garázdálkodik az elvadult polgár.

Péntek este kilencet üt az óra,
Szarvas gazda maga volt egy magába,
Szarvas gazda maga volt egy magába,
Csak azt várta jön vendég a csárdába.

- 29 -

3139

Nem is sokat köllött neki várnia,
Amarra gyűtt egy nagy cigány-karaván,
A cigányok italt kértek szaporán,
Pedig vérre volt szomjuk karalkován.

Terus lányom, szaladj le a pincébe,
Hozzál jó bort az aranyos literbe,
Nem köll nekem Szarvas gazda jó bora,
Csak köll nekem piros vére kiontva.

Szarvas gazda maga ment a pincébe,
Nagy sikoltást hallott fönt a terembe,
Szarvas gazda rohan föl egymagában,
Már akkor feleségét halva látta.

Bezárkódott a hátulsó szobába,
A vad banda mindjárt rohant utána,
Az ajtaját azt csakhamar fölvtágták,
Szarvas gazda életét kiontották.

- Citera játék -

3./

Bene Vendel tizenhat szél gatyája,
Elvéresedett a szenyéri csárdába,
Mosd ki babám ingem, gatyám fehérre,
Holnap megyek a főbíró elejbe,

Főbíró ur adjon isten, jó napot!
Adjon isten Bene Vendel, mi bajod?
Főbíró ur az én bajom nem egyéb,
Jó anyámat megöltem egy leányér.

Kár volt neked Bene Vendel ezt tenni,
Jó anyádat egy leányér megölni,
Főbíró ur én azt nagyon szerettem,
A jó anyám mindig ezt ellenezte.

Főbíró ur ha meg tudná azt tenni,
Hogy a levelet nem tudná elbocsáttani,
Bene Vendel azt megtenni nem lehet,
Elküldték már Szekszárdra a levelet.

8./

Nem messze van ide Kishargita,
Körül, körül Tisza vize mossa,
Közepébe van egy híres csárda,
Abba mulat egy betyár bujába.

Jó estét hát csárdás csaplárosné,
Hát az a szép szilaj csikó kijé?
Ottbenn mulat, mulat a gazdája,
Most érkezett nincs negyed órája.

Küldje ki hát annak a gazdáját,
Ha Ki nem jön elhajtjuk a lovát,
Ki sem megyek, meg sem adom magam,
Ha ugy tetszik, hajtsák el a lovam.

A lovamat nem annyira bánom,
Csak a rezes kantárját sajnálom,
Szügyellője a bugyellárisom,
Abba hever száz ezer forintom.

Ezerkilencszázhuszonegyedik évbe,
Mi történt a szenyéri szőlőskorbe,
Farkas Julcsa fellépett az asztaira,
Nem vigyázott, beleesett a dobba.

3139.

-/Nem szőlőskorbe, szűrűskorbe./ - Helyesbit az adatközlő.

Mikor eztet szeretője meglátta,
A két kezét a fejére kapcsuta,
Felkiáltott megálljon a masina,
Farkas Julcsa beleesett a dobba.

Farkas Julcsát feltették a kocsira,
Ugy vitték a zsidó orvos udvarra,
Zsidó orvos fére nézett, azt mondta,
A Julcsának az Isten az orvossa.

Gyertek lányok, öltözzünk föl fehérbe,
Kisérjük ki Julcsát a temetőbe,

Panduroknak van üzenve
Nádi Jánso veszélyben van
Hogy jöjjenek hamarjában,
Nádi János a csárdában.

Jön a pandur nagy sietve,
Duplán töltött puskájával,
Nádi János add meg magad,
Ha az éltedet akarod.

Ki sem megyek,
Meg sem adom magamat,
Ha úgy tetszik, hajtsák el a lovamat.

És aztánnék kérem, erre már agyonlőtte a pandur.

/ énekelve /

Nádi János fenékben van
Zsandároknak üzenve van,
Hogy jöjjenek hamarjába,
Nádi János a csárdában.

Jön a zsandár tüzzel-vassal
Duplán töltött puskájával,
Nádi János add meg magad,
Hogy ha éltedet akarod.

3150
Közös
3150

Arra alá az endrődi határba,
Csöngőt kötök vezér úrüm nyakára,
Csöngő szólás nagy messzire elhallik,
Juhászlegény babájától bucsuzik.

Az emberek kifaragták a fáját
Kire majd a juhászlegényt akasszák,
Fujja a szél gyocs ingét meg gatyáját,
Nem öleli meg többé a báró kislányát.

Juhászlegényt viszik a temetőbe
Báró kislány ül aziovai börtönbe,
Ilovai börtönajtó repedj meg.

A horgosi csárda felől
Lovas betyár nyaggal,
Mebámulják az emberek
Milyen szén lovat hajt.

Sárga a lovam kantárja,
Ezüst a zablája,
A jobb kezébe megforgatja,
A fényes baltáját.

Nézz ki Marcsa, nézz ki,
Ablakod kishangjáj,
Most kísérik Bognár Imrét
Szőke pejparipán.

Lovat akart venni,
Pénzt akart csinálni,
A keszthelyi nagy vásárba
El is tudták fogni.

El is tudták fogni,
Börtönbe zárítani,
Hét vármegye pandurjának
Nem köll tőle félni.

A bakonyi nagy erdőbe,
Nem fog nyargalászni.

Persze, ha az ember rimbe szedi, akkor nyugodtan elénekeli az ember, de sokat ki is hagy az ember. Ez megen ugyan nem vóna rossz betyárnótának.

Juhász legény furulájja szépen szól,
Behallik a váralsjai kastélyba,
Behallik a várba, a báró kuriára,
A báró lánya szomoruan hallgatja,
Bárókislány kísétál a fókázoz,
Szivem juhász terítsd le a subádat,
Szivem juhász tetítsd le a subádat,
Ne azt nézzed, hogy a báró leánya.
Az öreg báró kísétál a tanyára,
Mégkérdezi a legidősebb juhászát,

/Nem is az a dallama neki, csak ha tudná az ember neki, akkor.../

Mégkérdezi a legidősebb juhászát,
Nem-e látta erre az ő leányát,
Báru uram, Báró uram, nem láttam,

Három napja a bojtárom is távol van
Három napja a bojtárom is távol van.
Talán bizony a baronesz is vele van.

Akkor előkerült a lány meg a juhászlegény, becsalták a báró
kuriára. Amíg a báró a legény vallatta, a baronesz keservesen
siratta.

Arra alá faragták a bitófát,
Amire a juhászlegényt akasszák,
Fujja a szél fehér ingét, bajuszát
Ugy kell ne, i mért szereti báró lányt.
Szeretett volna inkább egy juhászlányt,
Elkerülhette volna a bitófát.

Jaj de széles, jaj de hosszú
Ez a nyárfás akác út.
Ameliken, amelikem
Kilenc zsandár elindult.
Ameliken a
Kilenc zsandár elindult,
Szegény Gili, szegény Cili
Kocsmájába bevonult.

Adjon isten, adjon isten,
Szép csárdásné, jó estét.
Adjon isten, adjon isten,
Az uraknak szerencsét.

Ne kívánja a szép csárdásné
A szerencsét.
Még az éjjel, még az éjjel
Nagy kés járja szívéét.

Ne kívánja, ne kívánja
Szép csárdásné a szerencsét,
Még az éjjel, még az éjjel
Nagy kés járja a szívéét.

Régi lányom, régi lányom
 Ergye le a pincébe,
 Hozzá fő bort, hozzá fő bort,
 Az ranyos icébe.

Nem köll nékem
 A szép csárdásné, a bora,
 Csak köll nékem, csak köll nékem,
 Piros vére kioltva.

Nem köll nékem a
 Szép csárdásné, a bora,
 Csak köll nékem, csak köll nékem
 Piros vére, kiolva.

Rézi lányom, Rézi lányom
 Kifutott az udvarra,
 Így sóhajt fő, úgy sóhajt fő
 A csillagos egekre.

Jaj istenem segítsd meg az anyámat,
 Legyen párja, legyen pártfogója három árvának.
 Jaj istenem, segítsd meg az anyámat,
 Legyen párja, legyen pártfogója három árvának.

Somogyvár . 1973

Pap János. 1903

Együd Árpád.

Ezt a betyárnótát még a nagyapámtu tanutam.

Sej, haj Sobri pajtás
 Hogyan tetszik a vándorlás,
 Nekem bizony nem jól tetszik,
 Mert a babám halva fekszik.

Arra kérlek Sobri pajtás,
 Hagyjad abba a vándorlást,
 Nem tudom abba hagyni,
 Másik kislányt kő szeretni.

Nem tudom abba hagyni
Másik kislányt kell szerezni.

.....
Három kislány hajtogatja
Mind a három selyem subás
Egy se legény ki nem szerelmes.

Esteledik, hajnalodik,
A számadó káromkodik,
A számadó káromkodik,
Mind a három bojtár iszik.

Egyik iszik a csendesbe,
Második a levelesből,
Harmadik a vigadóba,
Gyere pajtás ülj lóhátra.

Tanakodnak a polgárok
Mire isznak a betyárok,
Arra isznak a betyárok,
Potya bankó jutott hozzájuk.

Ruzsa Sándor beüzent a Kiséknek,
Vacsora is legyen kilenc legénynek,
Alsó-felső kapuját bezárassa,
Szógállóját a strázsára állítsa.

Édesanyám én a posztot nem állom,
Amott jönnek fölfegyverzett zsandárok.
Rózsa Sándor nem vette ezt tréfára,
Felugrott a kis pej lova hátára.

Kis pej lova elvitte őt messzire,
Bakony-erdő, sűrű erdő szélére.
Lova lába megbotlott egy fenyőbe,
Ott fogták el Rózsa Sándort örökre.

- 53 -

3139

5./

Ej, de már Bogáton juhász vótam,
De egy kicsit elszunnyadtam,
A juhaim elszéledtek,
Lucernásba belementek.

Harminc közülük fölpuffadt,
De énrajtam ki is adtak,
Olyan levelet is kaptam,
Sehol be nem fogadhattak.

De én erre mit sem tettem,
Csak disznókkal kereskedtem,
Háromszor szerencsés lettem,
A negyedszer rajt vesztettem.

Osztopáni Vörös bíró,
Az akasztófára faló,
Az állta nékem utamat,
Elvették a disznaimat.

Nem rabultam az urakat,
Nem rabultam parasztokat,
Csak a gazdag parasztokat.

31

Szépen legel a kisasszony gulája,
 A kisasszony magasétál utána,
 Mig messziről kiáltoz a gulásnak,
 Szivem gulás, terítsd le a subádat.
 Nem teritem szivem én a subámat,
 Szép a vetés behajtják a gulámat,
 De te avval szivem gulás, ne gondolj,
 Majd kiválja édesanyám, ha mondom.
 Váltasd ki anyám, édesanyám, gulámat,
 A gulással élem a világomat,
 Lányom, lányom, lányomnak se mondalak,
 Mintsem téged egy gulásnak adjalak
 De nem bánom hát édesanyám, tagadj meg,
 Mer a szivem a gulásért hasád meg.
 A kanász legényt akasszák, vagy mi.
 Azt se hallottam többet, mint most.
 Édeslányom, mi bajod érkezett,
 Hogy a ruhád elől oly rövid lett,
 A szabó nem jó szabta, a varró se jó varta,
 Az istan vergye meg aki elrontotta.
 Szólnak a harngok, hullanak a könnyek,
 Szegény szép szóke lányre, dobálják a földet,
 Ha hányják, had hányják,

10.

Nem hull akargyára,
 Minden hajadon lány vigyázzon magára.

2.7

Megölték egy legényt,
Hatvan forintjáért,
Beledobták a Tiszába,
Piros pejlóvával.

Tisze be nem vette,
Partjára vetette,
Arra ment egy hajóslegény,
Hajójába tette.

Arra ment az apja,
Kelti de nem hallja,
Sárga sarkantyus csizmája,
Lábára van varrva.

Arra ment az anyja ,
Kelti de nem hallja,
Szép fekete göndörhaja,
Vállára van hajtva.

Arra ment rózsája ,
Kelti , de nem hallja,
Kelj fel, kelj fel,
Kedves kisangyalom.

Borulj a vállamra,
Borulj a nyakamba,
Hogy vigyelek haza,
Harmad napig, negyed napig,
Feküdj az ágyamba.

■

Herangoznak délre , de nem az ebédre,
Most viszik a kedves kisangyalomat
A gyászos temetőbe.

1./

Megölték egy legényt,
Hatszáz forintjáért,
Bledobták a Tiszába,
Sötét pejlövésért.

Tisza be nem vette,
Partjára kitette,
Arra ment egy halászlegény,
Hálójába tette.

Hálójába tette,
Partjára kitette,
Haza ment szüleinek,
Hogy menjenke érte.

Kiment édesanyja,
Kelti, de nem hallja,
Kelj föl édes, drága fiam,
Ha meg nem vagy halva.

Nem kelhetek anyám,
Mert meg vagyok halva,
A hosszúszáru lakos csizmám,
Lábamra van fagyva.

Kiment a hajója,
Kelti, azt már hallja,
Kelj föl édes drága rózsám,
Ha meg nem vagy halva.

Nem kelhetek babám,
Mert meg vagyok halva,
Az szép fekete göndör hajam,
Vállamra van fagyva.

2.

Megöltek egy legényt
 Hatszáz forintjáért,
 Beledobták a Tiszába
 Sötét pejlováért.
 Tisza be nem vette,
 Partjára kitette,
 Arra ment egy halászlegény
 Hálójába tette.
 Hálójába tette,
 Partjára kitette,
 Haza üzent szüleinek,
 Hogy menjenek érte.
 Kiment édesanyja,
 Kelti, de nem hallja,
 Kelj fel édes, drága fiam,
 Ha meg nem vagy halva.

-21-

3159

Nem kelhetek anyám,
 Mert megvagyok halva,
 A hosszuszárú lakkos csizmám
 Lábamra van fagyva.
 Kiment a babája,
 Kelti, azt már hallja.
 Kelj föl édes, drága rózsám,
 Ha meg nem vagy halva.
 Nem kelhetek habám,
 Mert megvagyok halva,
 A szép fekete göndör hajam
 Vállamra van fagyva.

1848.-ik évben

Rég hír jött a Dunántúlról vidékben.
Mert mindenkit felfúj a nagy gazdagság
Mert mindenkit felcsábit a pajkoság.

3152
ballada

Diósgyőri
..... Máté tisztessége
Szép üdöt ért felesége
Ő arra sohasem rá se gondolva
Fija legyen az ő egyetlen gyilkosa.

Szép csendesen felnyitotta az ajtót,
Mosolyogva nézett a nyolc alvóra.
Hamarjába fölemelte baltáját,
Egycsapásra agyonüti jó apját.

Édesanya ki jó üzün aludva
Annak is a fejére nagyot sujtott.
Ő egyszerre ki is a ja a lelkit
Fija által hagyta el az életit.

15

3152

A hat testvérgye még az álmát elussza
Kettő fajét mingyár szét is hasétja,
A másik négyet egyenként verte agyon
Csak azt mondta, rám marad most a vagyon.

Hamarjába, hogy a dolgot itten senki ne tudja,
Cigányokkal a nótáját huzatja.
Mikor magát otthon jól kimulatta,
Reggel korán vásezatért a tanyára.

Nag y lármát tett, hogy más is jönne oda,
Meggyálkolták a szegény családjukat.
A szomszédok sikoltozva kiáltják,
Hogy ők eztet velük soha nem csinálták.

Hasonló történetet Lajosházán tanultam, egy idősebb leánytól, akkor
én még fiatal kislány voltam.

Arra jalá az endrédi határba,
Virágzik egy bus nyárfa magába,
Juhászlegény furulyája szavára,
Báró kislány kiballag a tanyára.

De jaz urfi nem vette az tréfába,
Befogat a kocsissal hamarjába,
Adjon isten juhászlegény, jó napot!
Nem láttad-e kökényszemű báró lányt?

Nem láttam én kökényszemű báró lányt,
Itt a tanyám nézze meg a hajlékját,
Benne van a cifraszűröm, rézbaltám,
Alatta a kökényszemű báró lány.

Arra jalá kifaragták azt a fát,
Amelyikre juhászlegényt akasztják,
Fujja a szél a gyócsingét, gatyáját,
Jaj, istenem mér szerettem báró lányt,
Jaj, istenem mér szerettem báró lányt,
Jobb lett volna szeretni egy cigány lányt.

Mikor mentem hazafelé,
Kilenc zsandár állt elejbém,
Kilenc zsandár kérdi tőlem,
Hol az utazó levelem?

Megállj zsandár, majd megmondom,
Ha a lájblim kigombulom.
Hatot mindjárt agyonlütem,
Ez az utazó levelem.

Elszerette ja juhászlegényt
A szép báró kisasszony
Adott neki száz forintot
Hogy szép subát varrasson

Kallós

Bazsarózsa, kék nefelejcs
Zöld jázminnal van tele
Tulipános virágokkal
Van a zalja fűszegve

Jancsi bujtár, szívem gyöngye
Gyere be ja szobámba
Feküdj mellém puha, pelyhes
Fehér szép nyoszolára.

Nem lehet azt szép kisasszony
Kihajtom a nyájamat
Majd a rétre leteritem
A virágos subámat.

A kisasszony kiment
 Lefeküdt a virágos subára
 Fénylett a nap, fénylett a nap
 Arra aj szép subára.

Adj egy csókot szivem gyöngye
 Adok érte még százat
 Me a rétre leterited
 Alám a szép subádat

Adj egy csókot szivem gyöngye
 Adok érte még százat
 Hogy a rétre leterited
 Alám a szép subádat.

Sirnak-rinak, bugnak-zugnak
 Azok a szép harangok
 Most temetik a kisasszonyt
 Azt a szép, jó galambot

Fehér szüzek viszik búsan
 Ezüst koporsójába
 Édesanyja siratgatja
 Keserű jajszójába.

Fehér szüsek viszik búsan
 Ezüst koporsójába
 Édesanyjs siratgatja
 Keserű jajszójába.

Zöld erdőbe egy eprőző hajadon
 Erdőnek sűrűje csendes vajon
 Csak egy kis madár leng az ágon
 Ragyogás, pillengés napsugárbo

*valahán
 mindent*

Ezt a kis madarat megfogná valaki
 A telt kosaramat adnám neki
 Ha megfogná azt min a kettőt
 Szivemből tudnám én szeretni őt.

Ekkor úgy nagy nyárfa lehajlott rá
 Nesző te szép kislány, itt a madár.

Nesze tő szép kislány, id van mind a kettő
Megtartod-e azt, amit égértél tő.

A vadász szivedből szeretőd-e
Várjál jó vadász, itt a tanyán
Majd előbb mögkérdem apám, anyám
Majd előbb mögkérdem apám, anyám
Hogy szeresselek-e vagy nem talán.

Apám aszt mondta, hogy szeresselek
Anyám aszt mondta, hogy kerűjjelek
Mondd hát, te jó vadász, hogy mit tegyek
Szeresselek-e vagy kerűjjelek

Ekkor a jó vadász mérgébe ront
A fának tövébe nagy átkot mond
A fene egye meg gyökeredet
A rozsa egye meg leveledet.

Lömönt már az égen a fényes nap
A vadász a házunk előtt ballag
Édesanyám kimegyek én hozzája
Fáj a szívem, meghalok utána.

Ne menj lányom, ne higgy a vadásznak
Addig szeret még másit nem talál magának
Ha beköti majd a fejedet
Veréssel kezdi a szeretetöt.

Nem baj anyám, tégedet is megvert az apám
Mégis szeretted szivből igazán
Ha te megvótá én is megleszeļ
Akármit beszéltek, a vadászé leezek

Már bokkrétát is kötöttem a kalapjára
Hogy illik bokkrétám kalapjára
Ugy illik bokkrétám kalapjára
Mind a vadász szája a lányok szájára.

Ugy illik bokkrétám a kalapjára
Mind lányok szája a vadász szájára.

Onand alól, Kelet felől
Jön egy fekete felhő
Szaladj kislány, barna kislány
Mer megver a jégeső

Nem szaladok, mer nem tudok
Fáj a szívem nagyon, beteg vagyok
Azt is tudom hogy mér sajnó
Elhagyott a szeretóm

Nem szaladok mer beteg vagyok
Fáj a szívem, maj meghalok
Ez a taknyos hérösgyerek
Megcsalta ja szívemet.

1848-ban történt:

Farkas Julcsát felküldték az asztagra
Farkas Julcsa fel is ment az asztagra
Vélekenül beleesett a dobba.

Mikor eztet a nagybátyja meglátta

Felkiáltott: álljon meg a masina

Alljon meg hát a masina egy szóra

Mert a hugom beleesett a dobba.

Mikor Julcsát kivitték a mély dobbul

Egyenesen Vajda doktorhoz vitték

Vajda doktor félrefordult, azt mondta:

Ennek csak a jó isten az orvosa

Adatközlő Szalai Gyüláné 1932

Édesapjától tanulta, a meg az apjától.

17./

Szópen legel a tisztartó gujája,
A kisasszon maga sétál utána,
Már messziről kiáltja a gujának,
Szivem gujás terítsd le a subádat.

Nem teritem én le az én subámat,
Mert behajtja a tisztartó a nyáját,
Szivem gujás ne törődjél a nyájjal,
Majd kiváltja a tisztartó leánya.

Lányom, lányom, lányomnak se mondalak,
Hogysem téged egy gujának adjalak,
Nem bánom én édesapám ha kitagad,
De ja szivem a gujásér hű marad.

18./

..... mit gondoltál magadban,
Mikor beleuerottál a Tiszába,
Nem gondoltam egyébre sem semmire,
Mégfürdök a zúgó Tisza vizébe.

Mikor eztet a barátja meglátta,
Igyenesen sietett be utána,
De hiába sietett segítségére,
Mer akkor a zúgó Tisza elnyelte.

Adjon isten..... szógám, jó napot,
Adjon isten, mi baja?
Révész uram megvolna a kéréssem,
Egy csónakot szereljen fel énnékem.

Révész uram fölszerelte csónakját,
Beletette rettenetes hálóját,
Tizenkétszer vetette ki hálóját,
Tizenharmadszorra fogta ki Bélát.

..... fűtették a vállára,
Elvitték a budapesti kriptába,
Letették a kripta hideg fenekére,
Takács ott sírdogál felette.

19./

Anyám, anyám csak egy a kéréssem,
Azt az egyet engesse meg nékem,
Engesse meg, hogy kossorút kössék,
Vagy szegfűből, vagy majoránnából,
Vagy a szívem legforróbb lángjából.

Kálmán, Kálmán ezt nem engedhetem,
Fattyúgyerek nem kell ide nékem,
Fattyúgyerek nem kell a házamba,
Grófi címén ne szégyenítsd apádat.

Anyám, anyám ezt többé ne halljam,
Szerepemet fattyúnak ne mondjad,
Mer én egy gróf, ő jegy szegény árva,
Grófi ^{számon} ~~címén~~, az árvát sajnálja.

Kis csónakom lent a Balatonon,
Tulsó parton kéklík a galambom,
Fehér kendőt lebbentek eléje,
Onnan int, hogy evezzek eléje,

Eveznék, de nem bírja a kerem,
Eltörött az evezőlapátom,
Kis csónakom nem halad előre,
Isten veled kedvesem, örökre.

Tulsó parton, lent a Balatonon,
Áll egy hársfa egyedül magába,
Áll egy hársfa egyedül magába,
Ha valaki

Kicsi fiam csokkolom a szádat,
Verje meg az isten az apádat,

Még a föld is forduljon fölötte,
Mikor fiam leteszik a földre.

- - -

Sustovics Györgyné, 1908.

1./

Esik eső szép csendesen csöpörög,
Bogár Imre a csárdába kesereg,
Kocsmárosné bort hozzon az asztalra,
Ha van lánya állitassa a posztra.

Édesanyám én a posztra nem állok,
Mer jönnek a fölfegyverzett zsandárok,
Bogár Imre nem vette ezt tréfára,
Felugrott a kis pej lova hátára.

u. b

Ki pej lova viszi őtet messzire,
Egyenest a Bakony-erdő szélére,
Kis pej lova megbotlott egy fenyőbe,
Ugy fogták el Bogár Imrét örökre.

Bogár Imrét föltették a kocsira,
Csak azt mondja hol van az ő pej lova,
Azt felei rá a zsandárkapitány,
Bogár Imre nem ülsz többé peripán.

Megüzentem én a feleségemnek,
Gondját viselje a gyermekemnek,
Ne tanitse se csikósnak, gujának,
Azt egy egyet tanitassa betyárnak.

- - -

5./

Jaj de széles, jaj de hosszú az az út,
Amelyiken kilenc betyár elindult,
Kilenc betyár, kilenc fegyver a vállán,
Besétál a Pápainé udvarán.

3159

U. b.

Adjon Isten Pápainé jó estét,
Adjon Isten az uraknak is szerencsét,
Ne kívánjon az uraknak szerencsét,
Mert még az éjjel nagykés járja a szivét.

Rózi lányom ergye le a pincébe,
Hozzáfőlt bort az aranyos iccésbe,
Nem köl nekünk sem a bora, sem maga,
Csa a piros vére kell lioltva.

Tisza parton van egy csónak kikötve,
Pápainé holtteste fekszik benne.
Gyertek lányok öltöztessük fehérbe,
Ugy temessük a temető szélébe.

Hárházi János, 87 éves

1./

Galambos Ferenc, 49 éves.

1./

Mikos csikós bojtár voltam,
Gyöngyös kutnál elaludtam,
Éjfél tájban fölébredtem,
Kilenc zsendár áll elöttem.

u. b.

Zsendár urak mit akarnak,
.....

Kilenc csikó nem eladó,
Nem is zsendár alá való,
Mer ha arra zsendár ülne,
Még a madár is rab lenne.

A Nád János piros vére,
Fenekpusztán hullt a földre,
A keszthelyi temetőben
Nyugszik a fekete földben.

Ha megér kell halni, azt sem bánom,
Csak a szefetóm sajnalom,
Isten veled, szép rirágom,
Nem látsz többet e világon.

A nótát édesapjától tanulta.

Ezernyósszázhetfenhatodik évbe
Mi történt a csomendi pajtáskertbe,
Farkas Julcsa föllépett az asztagra,
Igyeneseen Belelépett a dobba,

Mikor eztet szertője meglátja,
Lekiált, hogy álljon meg a masina,
Gépész uram állítsa meg a gépet,
Hadd mentsem meg a régi szeretőmet.

- 19 -

Megmenteném édes fiam, nem lehet,
..... tégedet.

Farkas Julcsát föltették a kocsira,
Elvitték a Fülöp doktor udvarra,
Fülöp doktor azt mondja,
Ennek csak a jó Isten az orvosa.

Gyertek lányok, öltözzünk föl fehérbe,
Vigyük el a Julcsát a temetőbe,
Gyöngykoszorút tegyük fel a fejünkre,
Temessük el csipkerózsa bokorba.

Nádasi Imréné 1921

ballada

Inánkai székelykörtben mi történt
Farkas Julcsa föllépett az
Egyenesen beleesett a dobba
Farkas Pista azt kiáltja álljon meg a masina
Mert a hügom beleesett a dobba
Zsidó doktor elfordul e azt mondja
Ennek csak a jó isten az orvosa.

Juhász András az én nevem,
Zala, Somogy nem bír velem.
Zala, Somogy nem bánt engem,
Mert tudják hogy jó ember.

2./

Gyászba van a Horvátkúti Fő utca,
Kuti Gyurát most kísérik be rajta.
Rozsdás balta, éles kés a kezébe,
Amivel a szeretőjét megölte.

Kuti Gyura nem-e fájt a te szived
Mikor azt a vörös kislányt megölted.
Dehogy nem fájt, talán bizony meg is hasadott,
Amikor mondta, jaj Istenem, meghalok.

u.b.

Kuti Gyura mit gondoltál magadba,
Mért tette a holttestet a vasutra.
A fejébe két feszecsapással vérezett,
A testébe tizenkét szúrás vérzett.

Börtön szonyán tizenkettő az óra,
Jön a az én bezárt ajtómba.
..... levest hoz a számomra,
Ne csodálják hogy el vagyok sápadva.

Kuti Gyura levelet ír anyjának,
Küggön vánkost az ő kedves fiának.
Tedd fiam a fejed alá gyilkos kezedet,
Amivel a szeretődöt megölred.

1./

Mikor juhászlegény voltam,
Nyájam mellett elaludtam,
A birkáim elszéledtek,
Abelomentek.

A kilencedik felpuffadt,
Az ispány rajtam kiadott,
De nem lettem én rab egészen,
Csak díznókkal kereskedtem.

Köszönhetem bajaimat
A bogáti tisztartónak.

Osztopányi vörösbiró,
Az akasztófára való,
Az állta nekem utamat,
Elvette a díznaimat.

Följelenített Kaposváron,
Kilenc pandur jön utánam,
Jöttek értem a pandurok,
Fektedtem mint a sasok.

..... erdőszélbe,
Kilenc pandur áll előttem,
Azt kérdezte mind a kilenc,
Hogy hol van az uti levelom.

Kettőt ebből agyonlőttem,
Ez volt az uti levelom.

5./

A Jókai utca ki van koszorúzva,
Szegény Rujk Annuska most viszik ki rajta.
Szólnak a harangok, hullanak a könnyek,
Szegény Rujk Annusra most hányják a földet.

U. B.

Ha hányják had hányják,
Nem esik karjára,
Minden eladó lány
Vigyázzon magára.

Vigyázzon magára a mai világba,
Hogy meg ne csalja őt a kedves babája.

Szépén legel a kisasszony gujája,
Maga sőtál a kisasszony utána,
De szívem gujás, terítsd le a subádat,
Én itten nem teritem le a subámat.

....

Szívem gujás ne törődj a nyájaddal,
Él még az én édesemám, kiváltja.

De lányom, lányom, lányomnak se mondalak,
Ha én téged egy gujásnak odadlak,
De édesemám inkább engem tagadj meg,
A gujásért az én szívem hasad meg.

Rémséges hirt közlettek az ujságok,
Mit követtek el a kóbor cigányok,
A dénosi pusztának az aljába,
Áll egy csárda, egyedül egymagába.

Szarvas István volt annak a gazdája,
Jobb oldalán felesége és lánya,
Péntek este kilencre jár az óra,
Alvóra tér az anyus és Teruska.

Szarvas István egyedül ül magába,
Várva várja jön-e vendég a csárdába,
Nem is sokat kellett neki várnia,
Csakhamar jött egy cigány ármándia.

Szarvas István borér ment a pincébe,
Nagy sikoltást hallatszott a fülébe,

Szarvas István visszatér a lakásba,
Feleségét ott már halva találta.

Szintén a lánya is ki volt végezvel,
A kocsis is ott hever a sötétbe,
Bemenekül a hátulso szobába,
Mindhiába, hogy az ajtót rászárta.

Mer azt is baltával befeszítették,
Szarvas István életét is elvették.
Igy mikor a négy étellel végeztek,
Minden értékes holmit összeszedtek.

Azután mind eki jól végezte a dolgát,
Rándásul fölgyújtották a házát,
Tűz láttára összesementek a népek,
Biztos eztet kóbor cigány tehette.

Az országnak minden kóbor cigányát,
Csakhamar összeszedte a zsandárság.

-Ez a dánosi puszta, ez egyenlő a szecsei pusztával? Mert úgy tetszett mondani, hogy Dános kocsmárosnak a...

-Ugy van, de ez nem az a Dános, mer hát jó isten tudja, hogy hol volt. Ez csak irásilag az. Hogy valamikor talán Dánosi volt benn kocsmáros, - nem tudom.

-Kinél tetszett hallani?

-Durákovicséknál fosztottunk Pusztakovácsiba. Egy legény, egy segéd, bognár volt, el volt haza mikor ez történt. En lehettem 16 éves lán. És az hozta ezt a nótát hírül, hogy megtörtént, mindjárt egy nótát szerkesztettek róla.

-Bözei néni a somogyvárdi gyilkosság történetét kitől tetszett hallani?

-Ezt mindenki tudta, meg az ujság is írta.

U. 6

A Nád Jancsi csárdába van,
Pnaduroknak üzenve van,
Hogy jöjjenek hamarosan,
A Nád Jancsi csárdába van.

Jön hat pandur nagy sietve,
Dupla töltött fegyverekkel,
Odaállnak az ablakra,
Készülj Jancsi halálodra.

A Nád Jancsi csak azt mondja,
Ereszd le a fürhangokat,
De a pandur azt feleli,
Későn van már szegény Jancsi.

- 16 -

3155

A Nád Jancsi piros vére,
Fenekpasztán folyt a földre,
A keszthelyi temetőben
Nyugszik a fekete földben.

- - -

Befagyott a Tisza,
Fel akar engedni,
Bogár Imre betyárvezér
Altal akar menni.

Altal akar menni,
Lovat akar lopni,
Debreceni nagyvásárba
Pénzt akar csinálni.

Pénzt akar csinálni,
Bölcsőt akar venni,
Azt a híres Turi Marcsát
El akarja venni.

58

R-R. M.

LXII. szalag

A Vidrócki híres nyája,
Csörög-morog a Mátrában,
Csörög-morog a Mátrában,
Mert Vidróckit nem találja.

Megyén a nyáj, megyén a nyáj,
Körös-körül a gaz alján,
Ugyan hol állok elébe,
Kerek erdő közepébe.

Hozd ki babám, szűröm, balátm,
Hadd menjek a nyájam után,
Mert levéggják a kenyomat,
Kese lábú ártányomat.

Esteledik már az idő,
Szállást kérnek, de nincs kitől,
Sűrű erdő a szállásom,
Csipke bokor a lekásom.

Már Vidrócki emlegeti a bankót,
És hajnalig elvezeti a csikót,
Elvezeti aserre a nap lejár,
Arra, tudom a gazdája sose jár.

Hallottad-e Vidróckinak nagy hírét,
Pintér Pista, hogy levágta a fejét,
Pintér Pista ugy levágta egyszerre,
Mindjárt leborult Vidrócki a földre.

A Vidrócki sirhalmára,
Föld hull a koporsójára,
Hej, Vidrócki most gyere ki,
Hat vármegye vár ideki.

Mit ér nékem hat vármegye,
Tizenkettő jöjjön ide.

A Vidróczki híres nyája

-22-

3159

Csörög-morog a Mátrába,
Csörög-morog a Mátrába,
Mert Vidróczkit nem találja.

Megyen a nyáj, megyen a nyáj,
Körös-körül a gaz alján,
Ugyan hol állok eléje,
Kerek erdő közepébe.

Hozd ki babám szüröm, baltám,
Had menjek a nyájam után.
Mert levágják disznaimat,
Kese lábú ártányomat.

Esteledik már az idő,
Szállást kérnék, de nincs kitől.
Sűrű erdő a szállásom,
Csipkebokor a lakásom.

6./

Már Vidróczky emlegeti a bankót,
És hajnalig elvezetik a csikót.
Elvezeti amerre a nap lejár,
Arra tudom, a gazdája sepe jár.

Hallottad-e Vidróczkynak nagy hírét,
Pintér Pista hogy levágta a fejét.
Pintér Pista úgy levágta egyszerre,

Vasam , vasam, Juhász András gatyája,
Elszenyezte ez sűrű erdő
Gyere babám mosd ki a gatyám fehérre,
Mert megyek aelejbe.

Adjon isten főbíró ur jó napot,
Adjon isten András fiam , mi bajod,
En mennyire nékem bajom meg nincsen,
Osztopáni pörös bírót megöltem.

András fiam ezt nem jól cselekedted,
.....
Van még néki.....
"Égjen meg a felesége ruhája.

Jaj, de széles , jaj, de hosszú az az ut,
Amelyiken kilenc betyár elindult,
Kilenc betyár , kilenc fegyver a vállán,
Besétál a Pápainé udvarán.

Adjon isten Pápainé jó estét,
Adjon isten az uraknak is szerencsét,
Ne kívánjon az uraknak szerencsét,
Mert még az éjjel nagy kés járja a szivét.

Rézi lányom ergye le a pincébe,
Hozzál föl bort az aranyos iccébe,
Nem köl nekünk sem abora , sem maga,
Csak a piros vére kell kioltva.

Tisza parton van egy csónak kikötve,
Pápainé holtteste fekszik benne,
Gyerekek lányok öltöztessük fehérbe,
Ugy temessük a temető szélébe.

1./

Jaj de széles, jaj, de hosszú ez az ut,
 Amelyiken Barna Jancsi elindult,
 Barna Jancsit arra kérte babája,
 Édesanyját tegye el másvilágra.

Édesanyja kifeküdt az erdőbe,
 Barna Jancsi kést nyomott a szivébe,
 Átvérésült Barna Jancsi ruhája,
 Majd kimossa szombat este babája.

Mosd ki bbám, ingem, gatyám fehérre,
 Most megyek a csendbiztos ur eléjbe,
 Csöndbiztos ur adjon isten jónapot,
 Adjon isten Barna Jancsi, mi bajod?

Csendbiztos ur szivem nyomja a bánat,
 Egy kislányért öltem meg az anyádat,
 Kár volt aztat Barna Jancsi megtenni,
 Egy kislányért az anyádat megölni.

Csendbiztos ur, rég volt már ellenségem,
 Az a kislány most lehet feleségem,

Fluvégén építik a bitófát,
 Amelyre a Barna Jancsit akasszák,
 Fujja a szél, fekele göndör hját,
 Más öleli Barna Jancsi bbáját.

Igali Ferencné 60 é.

Ezeröttszázötvenötödik évben,
 Mi történt az igali szőrűskertbe,
 Parkas Julcsa föllépett az asztalra,
 Egyenesen bele esett a dobba.

Mikor eztet a kedvese meglátta,
 Szólt, kiáltott, álljon meg a macina,
 Szólt, kiáltott, álljon meg a mesina,
 A kedvesem bele esett a dobba.

Pista bácsi mentsen meg a nagydobtól,
 Mentenőlek Juliskám, de nem lehet,
 Mentenőlek Juliskám, de nem lehet,
 Mer a nagydob összrongyol tégedet.

Az igali de fényes,
 Közepébe van egy macór de ókes,
 Azt susogja a Juliska anyjának,
 Hirtelen halála lett a lányának.

Gyertek lányok öltözzünk feketébe,
 Vigyük ki a Juliskát a síkertbe,
 Vigyük ki a Juliskát a síkertbe,
 Temessük őt a gyászos temetőbe.

16./

Kiszöldelt már a dab: ak a rétje,
 Savanyó Jóska maga sétálgat benne,
 Bánatosan , kettőt sóhajt magába,
 MÉR IA VAGYOK CSAIFA ASSZONY BABÁJA.

Adjon isten Nyárai szomszéd, jó jestét,
Adjon isten Jóska pajtás szerencsét,
Van-e borod betyárgyerek számára,
Múlni akar betyárgyerek bujába.

Ha nincs borom a faluból hozatok,
A bojtárral a faluba szalasztok,
Egye bojtár hozzál bort e faluból,
Had igyék a betyárgyerek, ha mondom.

Betyárgyerek nagyot kurjant magába,
Én vagyok a Dabosnak a királya.

Savanyó Jóska tizonhat szől gatyája,
Megakadt a cserfa csalit ágába,
Cserfacsalit ereszd el a gatyámat,
Szegényné vagy, de ha uró akkor levágglak.

Cserfacsalit ereszd el a gatyámat,
Szegényné vagy, de ha uró akkor levágglak,
Cserfacsalit ereszd el a gatyámat,
Mer megfognak engemet a zsandárok.

Savanyó Jóskaát kilenc zsandár kíséri,
Szeretője bánatosan nézi,
Né nézd babám a sok szenvedésemet,
Mind teérted szenvedem el ezeket.

Ej, Nárai, hogy tudtad ezt megtenni,
Jó pajtásod, hogy tudtad elárulni,
Azt gondoltad nemes vadnak sok száz forint az ára,
Jó lesz neked Nárai ez bundára.

Adjon Isten Nárai hát jó jestét,
Meghoztuk a nemes vadnak bérdíjfejét,
..... ki sem mondta a nevét,
A fejszével széjjelvágtá a fejét.

A lányt az ördög táncútatta halálra. A vőlegénye képébe ment,
Aztán reggel megtudta a vőlegénye, s akkor derült ki, hogy nem
ő volt, hanem az ördög.

Gyilkosság - ballada: Újsháza - -

Balázs Sándor kiment a kiskertbe,
Leült egy kinyílt rózsa tövébe.
Nyilj ki rózsa, nyilj a kalapomra,
Kedves babám, burujj a vállomra.

Nem nyillik a rózsa kalapoba,
Nem burul a rózsám a vállomra,
Raborultál, aztat el ne felejtöd,
Bsküdtél, hogy örökre szeretsz.

Megesküdtél a magas egekre,
Hogy hün szeretsz, sohase felejtöd el,
Látom most már, hogy elfelejtöttél,
Az eszedből egészen kivetettél.

Mos még eccör fölkerdezlek, rózsám,
A farsangon eljössz-e énhozzám?
Mit kerdezöd, már úgysem szeretlek,
Kis Sándornak attam a kezemet.

Igy hát a Kis Sándoré sem leszél,
Velem együtt a halálé leszél,
Nincs kegyelem hallatszík a dörrenés,
Agyonlötötte a hütlen kedvesét.

Mély sóhajtás száll a magas égre,
Megreped bíró Mariska szive,
Utoljára borul kedvesére,
Itt folyt ki mind a kettőnek vére.

Mikor eztet a Kis Sándor megtudta,
Sirva borult bíró Mariskára.
Jaj, Istenem, életem csillaga,
Veled együtt elmegyek a sirba.

Bement aztán hálósobájába,
Halántékba meglütte önmagát.
Mer úneki jászos volt a világ.

Temetőbe van egy nagy sirhalom,
Gyöngyvirágból koszorú van azon,
Közepébe fujdogál három rózsza,
Három szerelmes pihen alatta.

Gyertek lányok, vigyünk rózsát rája,
Jó pajtások voltunk Mariskával,
Meg kellett halni a szerelemért,
Ültesünk szomorú füzfát mellé.

2./

2111

Onnand alól jönnek a zsandárok
Már messziről fénylik a csákójuk.
Elül jön a zsandár főkapitány,
Igyenesen a csárda elébe.

Agyon isten, csárdás csaplárosné!
Hát ez a szép szilaj csikó kijé?
Od bent mulat annak a gazdája,
Most érkezett, nincsen félőrnje.

Mongya néki csárdás csaplárosné,
Hogy jöjjön ki, vagy adja meg magát.
Ki sem megyek, meg sem adom magam, :/:
Ha nem teccik, hajcsák el a lovam.

Kispej lovam nem annyira bánom,
Csak a nyeret, szügyellöt sajnálom.
Szügyellöje a bugyellárisom,
Abba fekszik százezer forintom.

Adjon isten, szép Szabóné, jó napot!
A leányát keressük most, hol vagyon?
A leányom mosni ment a patakhoz,
Majd estére hazajön a galambom.

Szép Szabóné bontsa le most az ágyat,
Adjon szállást most a fáradt zsandárnak,
Adok szállást én a fáradt zsandárnak,
Hadd pihenjen holnap délig az ágyon.

Szép Szabóné mért véres a lepedő,
A leányom vére folyott az ágyra,
Megköszönjük a szállását, elmegyünk.
A leányát megkeressük, meg biz én.

Szabó Vilma bújjdosik az erdőbe,
Elfáradott, le is ült egy fa törzsre,
Kilenc zsandár körül áll most mögötte,
Vilma, Vilma, mit keresel te itten?

Fáradt vagyok, ide gyüttem pihenni,
A lelkemet meg akarom nyugtatni,
Vilma, Vilma azt a kutya mindenit,
Hová titted a szép kisgyermekeid?

Szabó Vilma a zsandárnak válaszol,
Gyermekeim az anyámmal van otthon,

Vilma, Vilma, ne tagadd a nagy titkot,
Az ágyadon a lepedő véres volt.

Szabó Vilma nagyon megijedett most,
Hogy megtudta a zsandár a nagy titkot,
Egyet dobtam a Tiszának mélyébe,
Egyet meg a gyolcslepedőn megöltem.

Vilma, Vilma nem fájt-e most a szived,
Hogy a megölted a két kisgyermekedet,
Dehogy nem fájt, talán most meg is repedt,
Hogy megöltem a két kis gyermekemet.

Szabó Vilmást a zsandárok megköték,
A faluba imígyen úgy kísérik,
A kapuba mindenki most úgy nézi,
Szabó Vilmát kilenc zsandár kíséri.

A szomszédok szaladnak Szabónéhoz,
Hogy a lányát kilenc zsandár most hajtja,
A Szabóné sirva kiált utánuk,
Hová hajtják egyetlen violámat.

Édesanyám ne sirasson engemet,
Kilenc zsandár megkötözött engemet,
Édesanyám árva szívem meghasad,
Amíg élek, szenvedem én a vasat.

A Szabóné sirva megy a szobába,
A két kezét feje fölé kacsolja,
Jaj, Istenem vedd hozzád a lelkeket,
Elvitték az egyetlen gyermekemet.

Szabó Vilmát a zsandárok elvitték,
Betették az ilovai börtönbe,
Ilovai sötét börtön, de kemény,
Igy jár aki gyermekeit megölte.

Vése,

Lébár Péterné, 1903.

1/

Szépen legel a kisasszony gujája
A kisasszon nga sétál utánna
Már messziről kiáltja a gujásnak
Szives gujás terítsd le a subádat.

Nem teritem én le az én subámat
Mer elviszik a legszebbik gujámat
Nem bánom hát édesanyám, tagaggy meg,
De a szivem a gujásért hasad meg.

Még a buza ki sem hányta a fejét
Páros galamb mind elhordta a szemét
Jaj Istenem én Istenem, Istenem,
Édesanyám mire visz a szerelöm.

Lányom, lányom, lányomnek se mondalak
Hogy én téged egy gujásnak aggyalak.
Nem bánom hát édesanyám tagaggy meg
De a szivem a gujásér hasad meg.